

ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ПО БЪЛГАРСКО
ГРАЖДАНСТВО И БЪЛГАРИ В ЧУЖБИНА**

**ЗА ПЕРИОДА
01 ЯНУАРИ - 31 МАРТ 2016 Г.**

Определението за „гражданство“, което дава правната наука, е трайна и устойчива правна връзка между физическото лице и определена държава. Гражданството представлява правоотношението между държавата и гражданина. На основата на тази връзка конституцията и законите предвиждат за гражданина съответни права и задължения.

Съгласно европейското законодателство всяко лице, притежаващо гражданство на държава-членка на Европейския съюз, автоматично е гражданин и на ЕС. Европейското гражданство не замества националното гражданство, а го допълва.

Въпрос на вътрешно законодателство на всяка държава-членка е определянето на правилата за придобиването и загубването на гражданство на съответната държава.

Към Администрацията на президента е сформирана *Комисия по българско гражданство и българи в чужбина*, която е специализиран орган и подпомага Вицепрезидента при осъществяване на делегираните му от Президента правомощия по чл. 98, т. 9 от Конституцията на Република България. Комисията подпомага Вицепрезидента и при осъществяване на политиките в областта на българите в чужбина.

НОРМАТИВНА УРЕДБА, РЕГЛАМЕНТИРАЩА БЪЛГАРСКОТО ГРАЖДАНСТВО

- Конституция на Република България
- Закон за българското гражданство (ЗБГ) от 1998 г.
- Наредба № 1 от 1999 г. за прилагане на глава пета от ЗБГ
- Правилник за дейността на Съвета по гражданството при Министерство на правосъдието
- Международни договори, конвенции и спогодби, касаещи материята на българското гражданство и процедурата по промяна на гражданството

ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА

УКАЗИ ЗА ПРОМЕНИ В ГРАЖДАНСТВОТО, ПОДПИСАНИ ОТ ВИЦЕПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

През посочения период Вицепрезидентът на Република България е издал **21 броя** укази за промени в българското гражданство на **1 445 лица**, както следва:

1. Придобиване на българско гражданство - на основание български произход; родител - български гражданин; лице без гражданство; предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут; особени заслуги към Република България или интерес от страна на Република България от натурализацията му

През отчетния период Вицепрезидентът на Република България е издал общо **14 броя** укази за придобиване на българско гражданство на общо **1 412 лица**.

2. Възстановяване на българско гражданство - при наличие на 3 години постоянно или дългосрочно пребиваване и лицето да не е осъждано; при български произход - без изискване за пребиваване

През посочения период Вицепрезидентът на Република България е издал общо **4 броя** укази за възстановяване на българско гражданство на общо **25 лица**.

3. Освобождаване от българско гражданство - на основание чл. 20 от ЗБГ (лицата постоянно да живеят в чужбина, да са придобили чужда гражданство или да имат открита процедура за придобиване на чуждо гражданство)

През отчетния период Вицепрезидентът на Република България е издал **2 броя** укази за освобождаване от българско гражданство на **3 лица**.

4. Отмяна на натурализация на основание чл. 22 от ЗБГ

През посочения период Вицепрезидентът на Република България е издал **1 брой укази** за отмяна на натурализацията на **5 лица**. Мотиви: укрити от лицата факти и данни, които, ако са били известни, биха били основание за отказ: постъпили данни за издирване за извършено престъпление; наложена мярка за експулсиране за нелегално влизане и престой на чужда територия; приложен неистински документ.

ОТКАЗИ ЗА ИЗДАВАНЕ НА УКАЗИ ЗА ПРОМЯНА НА ГРАЖДАНСТВОТО

През посочения период вицепрезидентът на Република България е отказал издаването на укази за промяна на гражданството на **54 лица**, както следва:

- на 50 лица е отказано даване на българско гражданство по предложение на министъра на правосъдието, подкрепено от комисията и от Вицепрезидента на Република България. Мотиви: декларирана небългарска народност; приложени неистински документи; наложена забрана за влизане или пребиваване на територията на Шенгенското пространство; на основание чл. 19 от ЗБГ - по причини, засягащи обществения ред и националната сигурност; приложени удостоверения за наличие на български произход, които следва да се считат за невалидни, съгласно становище на ДАБЧ; влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, по която лицето не е реабилитирано, или образувано наказателно производство за такова престъпление; отмяна на натурализация по предходна преписка; данни за криминални регистрации на лицата и водено разследване в чужбина; неизпълнени изисквания на чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗБГ – в приложените документи липсват данни за възстановено българско гражданство на родителя;
- на 4 лица е отказано даване на българско гражданство по решение на Вицепрезидента на Република България. Мотиви: по причини, засягащи обществения ред и обществения морал (чл. 19 от ЗБГ); представен неистински документ в хода на предходно производство, приключило с отказ; влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер и образувано наказателно производство за такова престъпление (чл. 12, ал. 1, т. 3 от ЗБГ).

ДЕЙНОСТ „ПОЛИТИКИ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА”

Вицепрезидентът подкрепи петицията до Европейския парламент, изготвена от Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ) и български евродепутати, за насърчаване на европейското многоезичие и признаването на всички официални езици на ЕС, включително на българския език, като матуритетни в държавите членки. Така бе разширен мащабът на идеята, родена на срещата под егидата на г-жа Маргарита Попова, на АБУЧ, евродепутати, представители на НС, МОН и ДАБЧ в президентството през 2015 г. В подкрепящото си писмо вицепрезидентът подчертава, че застава зад всеки аргумент на петицията и че тя със сигурност ще бъде възприета като лична от учители, родители и интелектуалци в европейското семейство. Г-жа Попова се обърна с писмо към министъра на образованието, за да подпомогне усилията на АБУЧ да намерят в лицето на изпълнителната власт партньорство в полза на петицията, както и за: търсене на законова възможност учениците от българските училища в чужбина да държат зрелостни изпити в определени за това центрове в Европа и Съединените щати; създаване на отдел в структурата на МОН, отговарящ за над 250-те български училища извън България; включване на представители на АБУЧ в работни групи на министерството при разработването на необходимите образователни стандарти за обучението по роден език в чужбина, за адаптирани учебници и учебни помагала.